



Szakmai tevékenységünk 2015-ben

Elnöki beszámoló

I. Hátrányos helyzetű fiatalok színházi műhelye a Foltán József Gyermekotthonban (2015. szeptember – 2015. december)

Projektünk alapját a szegedi ÁGOTA Alapítvány felkérése adta, melyben a 21. Színház a Nevelésért Egyesületet bízta meg egy 12 alkalmas felölelő foglalkozássorozat megtartásával a szegedi Foltán József Gyermekotthonban. Az intézmény maga jelölte ki azt a nyolc 12 és 21 év közötti fiatalembert, akik a folyamatban részt vehettek. Előzetes konzultációk alapján a háromórás foglalkozásokat szeptembertől decemberig tartottuk, mivel az Alapítvány kérése az volt, hogy a gyermekotthonok közös karácsonyi ünnepségére készüljünk egy színdarabbal.

A csoportot egyesületünk vezetőségi tagja, Kocsis Anna Dorka drámaanimátor vezette Kállai Ákos közreműködésével, aki a Színház- és Filmművészeti Egyetem drámainstruktori képzésében vesz részt jelenleg. Alapkonceptiónk az volt, hogy a 12 alkalom során egy olyan rövid előadást hozunk létre, mely a játsszók által fontosnak tartott üzenetet közvetíti. Szerettük volna, hogy a munka saját tapasztalatokból, élményekből, érdeklődési körökből tudjon táplálkozni, lehetőséget adva ezzel arra, hogy a gyerekek megtapasztalhassák, hogy a színház alkalmas érzéseik, indulataik, véleményük megosztására. Fontosnak tartottuk, hogy a csoporttagok motiválttá váljanak a folyamatban, ők maguk keressék a témákat, formákat. Ehhez igyekeztünk megfelelő formákat, eszközöket, konvenciókat biztosítani a foglalkozások során. Az első négy alkalmat az ismerkedésre szántuk: olyan csoportépítő játékokat játszottunk, melyek az együttműködés, a bizalom, a megfelelő kommunikáció és a nyílt érzelmkifejezés kialakulását segítették. Emellett hangsúlyt fektettünk az alapvető improvizációs technikák gyakorlására, a különböző színházi eszközök megismerésére, illetve feltérképeztük, mi foglalkoztatja igazán a gyerekeket. A következő négy alkalom, meghatározott témák mentén, elsősorban a közös alkotásról szólt volna elképzeléseink szerint: nagyobb szerepet szántunk a színházi gyakorlatoknak, illetve megismertettük a csoporttal a tanítási dráma műfaját. A színházi formák mellett hangsúlyt kapott a szövegalkotás és néhány projektív technika. A foglalkozásokon létrejött anyagokat a dramaturgiai munka során felhasználtuk. Az utolsó négy alkalomra az előadás elkészítését és a próbafolyamatot terveztük. Ezekben a foglalkozásokon alakult ki a darab témája, és ilyenkor tudtunk próbálni is. Az előadáshoz közeledve plusz alkalmakat és helyszíni próbákat iktattunk be. A folyamatot a karácsonyi ünnepségen előadott *Látogatók* című darab bemutatásával zártuk le.

(Projektvezetők: Novák Géza Máté és Kocsis Anna Dorka)

II. „ÉPP A LÉLEK”-projekt

(21. Színház – Korábban Érkeztem Alapítvány, 2014. szeptember – 2015. február)

A 21. Színház a Nevelésért Egyesület és a Korábban Érkeztem Alapítvány modellprojektje családi gondoskodásban élő fiatalok számára

A projekt célja

A projekt középpontjába a gyermekotthonok lakóinak és a 21. Színház színész-drámatanárainak közös alkotómunkáját, a képesség-központú és cselekvésen keresztül megvalósuló, a résztvevők élményszintű bevonására építő drámapedagógiai és színházterápiás folyamatot helyeztük.

Fontos szempont volt, hogy a projekt teljes mértékben résztvevő-központú tudott lenni, s amint a gyerekek nevelői is megerősítették, a családi otthonokban nevelkedő fiatalok mentálhigiénés jóllétét szolgálta. A projekt szakmailag jól körülhatárolt művészetpedagógiai és művészetterápiás kereteivel a gyerekek és fiatalok számára az alkotó csoportmunka légkörét biztosította. Stressz-oldó céllal alkalmaztunk dramatikus eljárásokat és színházterápiás gyakorlatokat. A projekt szemléletében elhivatott volt és megfelelt a szakszerű ellátás, partnerség, részvétel és védelem alapelveinek.

A modellprojekt kereteit igyekeztünk úgy kialakítani, hogy a családi otthonokban nevelkedő fiatalok egyéb egészségnevelési és pedagógiai programjaival harmonizáljanak. Arra törekedtünk, hogy a befogadó intézmények részéről az együttműködés optimális legyen, ennek alapja a korrekt információáramlás, a pedagógusok, gyermekvédelmi szakemberek és ifjúságsegítők szakmai partnernek tekintése, eredménye pedig a drámaprojekt iránti elkötelezettség volt.

A projekt fenntarthatósága

Az érzékenyítést központi célként megjelölve, az alkalmazott drámán és színházon keresztül a résztvevőknek lehetőségük nyílik különböző társadalmi és erkölcsi problémák fényében saját viszonyulásaik, attitűdjeik vizsgálatára. A program megalkotása során hatfős csapatunk fontosnak tartja, hogy a témát saját megéléseken és tapasztalatokon átszűrve dolgozzuk fel. Mindannyian más motivációval, tudással álltunk hozzá a közös projekthez és ez a diverzitás segített abban, hogy a célcsoport számára releváns kérdéseket és felvetéseket fogalmazzunk meg a dráma és a színház eszköztárával.

A modellprojekt elemei, módszerei és korcsoportjai

1. Komplex drámaprogram, dramatikus tevékenység négy drámatanárral.

Célcsoport: 12-18 éves serdülők és fiatalok;

2. Színházi nevelési program 12-18 éveseknek;

3. Alkalmazott színházterápiás foglalkozás 12-18 éveseknek

A projekt megvalósulásának időbeli ütemezése

Összesen 27 alkalom 9 helyszínen 2014. szeptember 25. – 2015. február 28. között megvalósítva.

Helyszínek és létszám adatok

Szeged :15 fő
Csanádpalota : 15 fő
Szegvár: 10 fő
Bácsalmás: 17 fő
Hajós: 20 fő
Tatabánya: 15 fő
Környe: 15 fő
Oroszlány: 15 fő
Vértesszőlős: 15 fő

A modellprojekt alkotói voltak:

Színész-drámatanárok, gyógypedagógusok, tapasztalati szakemberek:

Hegyesi Orsolya, Németh Ágnes, Kiss-Lukasik Tímea, Kocsis Anna Dorka, Szári Laura, Novák Géza Máté

Konferencia-megjelenések és publikációk 2015-ben:

Novák Géza Máté: *Inkluzív dráma és színház lakásotthonokban élő fiatalokkal*. Konferencia-előadás: IX. Miskolci Taní-tani Konferencia, Miskolc, 2016. február 5.

Novák Géza Máté: *Inkluzív dráma és színház*. Konferencia-előadás: Gyógy-tea, ELTE BGGYK, Budapest, 2016. február 25.

Novák Géza Máté (2015): *Épp a lélek - A 21. Színház a Nevelésért Egyesület és a Korábban Érkeztem Alapítvány modellprojektje családi gondoskodásban élő fiatalok számára*. PEDAGÓGIAI ÉS MÓDSZERTANI TANÁCSADÓ 1: pp. 28-35.

Novák Géza Máté, Trencsényi László, Katona Vanda, Horváth Zsuzsanna (2015): *Művészetalapú kutatás és gyakorlat fogyatékosügyi, színházpedagógiai és testtudati terápiás kontextusokban*. In: Tóth Zoltán (szerk.): *Új kutatások a neveléstudományokban 2014: Oktatás és nevelés – Gyakorlat és tudomány*. 388 p. Konferencia helye, ideje: Debrecen, Magyarország, 2014.11.06-2014.11.08. Debrecen: Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága, 2015. pp. 266-278.

Novák, Géza Máté (2015): *Experience Based Drama and Theatre Workshops*. See Me! Multicultural Encounters with Creative Methods. Edited by Ulla-Maija Koivula and Sanni Kuikka. Tampere University of Applied Sciences. Series B. No 79. Tampere 2015. ISSN 1456-

002X. ISBN 978-952-5903-67-6 (PDF) pp: 88-94. <http://julkaisut.tamk.fi/PDF-tiedostot-web/B/79-See-Me.pdf>

Budapest, 2016. május 23.

Novák Géza Máté

21. Színház a Nevelésért Egyesület elnöke s.k.